

2026-04-13

YTTRANDE

Nacka kommun Dnr: KFKS-2026-00044

Remitteringsinstans Dnr: Fi2025/02153

Yttrande över remiss från Finansdepartementet: Bokstavsutredningen Tredjelandslieferantörens tillträde till upphandlingsförfaranden (Ds 2025:29)

Nacka kommun ställer sig positiv till att de svenska upphandlingslagarna görs förenliga med EU-rätten och att rättsläget avseende tredjelandslieferantörens tillträde till upphandlingsförfaranden tydliggörs i upphandlingslagarna i ljuset av EU-domstolens rättspraxis, eftersom tydliga och EU-konforma rättsregler skapar förutsägbarhet, minskar risken för överprövningar och stärker möjligheterna till effektiva och rättssäkra upphandlingar.

Nacka kommun ställer sig positiv till att det genom de föreslagna bestämmelserna i upphandlingslagarna överlämnas till de upphandlande myndigheterna att bedöma om leverantörer från tredjeländer som saknar avtal om tillträde till EU:s upphandlingsmarknad ska tillåtas delta i upphandlingar och om detta tillåts, huruvida resultatet av jämförelsen mellan deras anbud och de som lämnats av andra leverantörer i så fall ska justeras. Detta ligger i linje med den kommunala självstyrelsen och behovet av flexibilitet i samband med upphandlingar. Nacka kommun ställer sig vidare positiv till att förslagen möjliggör strategiska avvägningar baserade på den enskilda upphandlingens art och på marknads- och konkurrenssituationen inom det specifika området som upphandlingen avser, inklusive upphandlingar som berör mer känsliga områden såsom IT, infrastruktur, energi och försörjningsberedskap där särskilda säkerhetsmässiga överväganden kan vara motiverade. Att den upphandlande myndigheten ges möjlighet att göra en bedömning i det enskilda fallet skapar bättre förutsättningar för proportionalitet och affärsmässighet.

Nacka kommun anser att en välfungerande konkurrens är viktig för kostnadseffektiva och kvalitativa upphandlingar av varor, tjänster och byggtreprenader. Kommunen instämmer i utredningens bedömning om att förslaget inte torde ha någon större

påverkan på konkurrensen, eftersom det enligt kommunens uppfattning och erfarenhet i praktiken är mycket ovanligt att leverantörer från tredjeländer som saknar frihandelsavtal med EU deltar i upphandlingar.

Det ska dock noteras att det finns farhågor att förslagen kan medföra ett ökat administrativt arbete för de upphandlande myndigheterna eftersom mallar, upphandlingsdokument och interna riktlinjer kan behöva ses över och justeras. Därtill ser kommunen även en praktisk utmaning i att avgöra huruvida en leverantör kommer från ett tredjeland som saknar avtal med EU om tillträde till unionens upphandlingsmarknad, eller om ett avtal visserligen finns men den aktuella upphandlingen faller utanför avtalets tillämpningsområde.

För att de föreslagna bestämmelserna i upphandlingslagarna ska kunna tillämpas på ett rättssäkert, enhetligt och hanterbart sätt krävs därför tydlig och lättillgänglig vägledning. Nacka kommun anser därför att upphandlande myndigheter behöver ett ändamålsenligt och praktiskt stöd från Upphandlingsmyndigheten, för att kunna göra korrekta bedömningar av avtalens relevans och tillämpningsområde. Ett sådant stöd är nödvändigt för att bestämmelserna ska kunna tillämpas effektivt och rättssäkert, samt för att begränsa den administrativa bördan på upphandlande myndigheter.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande
Nacka kommun

Victor Kilén
Stadsdirektör
Nacka kommun